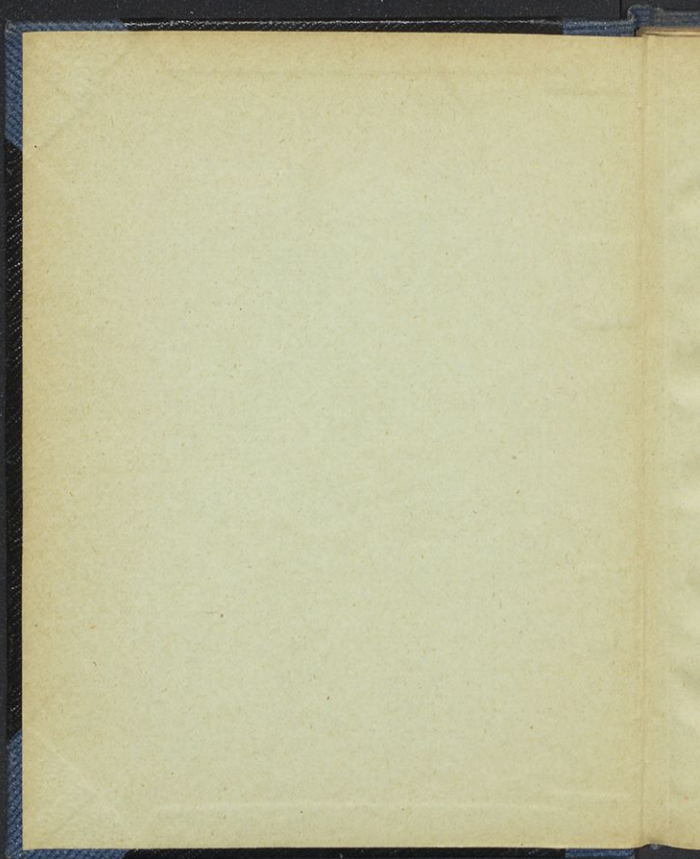

68992

Slovarček

na

pomoč narodnemu duhovništvu

v

slovenskem uredu.

Spisal in založil

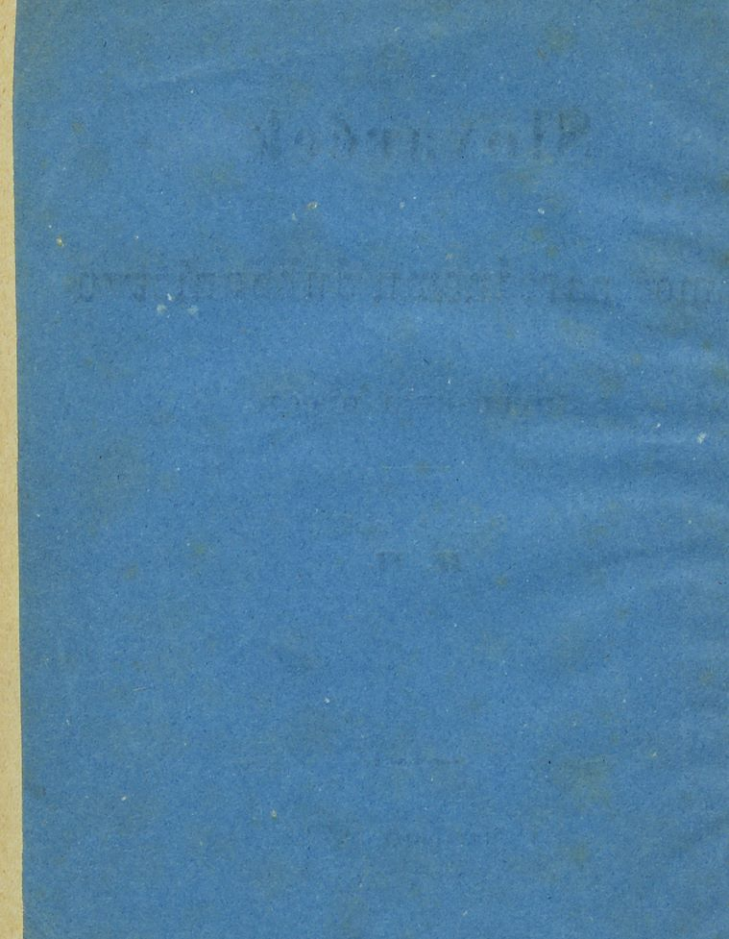
R. B.

V Mariboru 1872.

Natisnol F. Skaza in drugovi.

Slovarček

na

pomoč narodnemu duhovništvu

v

slovenskem uredu.

Spisal in založil

R. B. = *Raič Božidar*

J. Zerkovnjak

V Mariboru 1872.

Natisnol F. Skaza in drugovi.

Blotter

68992

1872

Åbo Akademi

Predgovor.

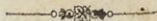
Doba resno kliče, da lepi slovenski domovini skazemo iskreno ljubezen narodnimi deli, da si častno uredimo svoj dom, izpahnovši iz njega, kar mu ne sodi, kar ni naše, ter ga trdno ogradimo, naj sosedje lakotni naše narodne svetinje ne vdirajo v okrepljeno branišče, in po Slovenskem natepeni črtniki naše prirodjene draginje naj ne delajo več kvara. Državni zakon, da si v zorbi, ne ovira in ne moti nas v tem dičnem poslu, nego črstvo pomaga na uresnitev našemu kanu. Hapimo se tore, kdor je naš, po mnogih brezuspešnih opominih konči sedaj slovenske pisave, vsak v svojem uredu, da združeni brže bolje prederemo dušljivo premrzo črnega in naši narodnosti smrtjo grozečega tujenja, da še ostanke rešimo. Naše po izbor narodno duhovništvo z narodom živoče in trpeče, lotivše se naškega piseka bodi medlejšim narodnjakom kažipot in svetilo v narodnem napredku. Vsakternik, tudi podstatno vešč naščini, počinajoč v tem obsežji krč kopati, vendar trči pogostoma na nepremagljiv napotek v umetnem besedji, ležečem dosle v prelogu; to neugodnost v poštev vzemši poskusil sem zbrati težejše, v župniškem uredovanji običajne izraze in nakloniti jim slovensko lice na olekšanje slovenski pisarnici. To početje ni gurača, ker do sega dob še mu ni živa duša poti nadelavala in nemški slog v zapletenejših pri-

merih rabi tujizne, da ga leže stane: Kandidat, Kapital, Kassation, Kor, Klassifikation, Konkurs, Alumnatum, Installation, Inventar, Sekularisation, Majestät itd.; toda dnes ni dovoljeno tako metlati in po glavi tolči jezik delajoči si pravico na krasnost in vrstnost; vsaj vsak nekoliko gibek in olikan golč mora zmoči toliko svoje moči, da slehernemu pojmu spravi narodno obliko. Lehko je pisati v nemščini in magjarščini, kder se samostav pristavlja samostavu brez veznika: Nordbahn-Gesellschaft, Justiz-Administration, Weinfass; rozskolász, rženi klas, rozsszalma, ržena slama, rabiga, robsko igo, pecsétviasz, paramérő itd.; inachi se vrši v naščini, kder je treba vezila, dotične priložne oblike, primerne končnice, ali pa se postavlja razmernik: paromer, pečatni vosek, rženica, uprava za pravosodje.

Počenshi naši uredovati stopimo s tujega in nena-ravnega na svoje lastno in naravno stalo, primoramo učilnice, da bodo narodne, odpravimo neslovenske uradnike in učitelje, silen razvoj ponudimo svojemu krasnemu jeziku in narodu vcepimo do narodnega golča in narodnosti plameno ljubezen, ktera se dosle ni mogla dovolje gojiti, ker gostili smo ga tujim stroškom. Komur je mar za dom in rod, ponos in slavno bodočnost slovenskega naroda, ne more mu biti izdajalec, nego v resnici in delih jedrn Slovenec.

V Halozah na Pаметivo 1871.

Pisec.

A.

- Abbruch, odlom, utržek; kvar; pritrganje.
 Abdruschregister, kazalo ozmlatku.
 Abfall von der Religion, zneverje, zneverstvo.
 Abfassung, spisanje.
 Abfuhr der Steuer, odpravek dače.
 Abführung des Interkalar-Nutzens, odprava medtemnega dohodka.
 Abgabe, davek.
 Abgränzung, omejitev, ogranichenje.
 Ablegen einen Eid, priseči, zapriseči, položiti prisego.
 Ablösbar, rešiv, odkupljiv.
 Ablösung, rešitev, odkup; rešnina, odkupnina.
 Abschlags-Zahlung, plačanje na odbitek.
 Abschrift, prepis.
 Absolute Stimmenmehrheit, čezpolovična, nadpolovična večina glasov, čezpolovičje.
 Absolutorium, odveznica; odpustnica; odresnica; dovršilnica.
 Abstammung, eheliche, zakonski zarod.
 Abtretungs-Urkunde, ustopnica, ustopna, odstopna listina, odstopnica.
 Adaptirungs-, pripravljavni.
- Adjustiren, den Kostenüberschlag, ugotoviti, prirediti, priznati stroškovne račune,
 Adjutum, pripomoč.
 Administration, uprava, upravljanje.
 Administrator, upravnik, upravljalatelj, upravitelj.
 Adoption, posinovljenje, posinovitev.
 Adoptiv-Kind, posinovljenec, žen. posinovljenka.
 Adoptiv-Mutter, pamati.
 Adoptiv-Vater, paoča.
 Agio, prid, nadavek.
 Akt, gerichtlicher, sodni čin.
 Akta, ad-legen; k spisom položiti, dejati; pod klop, v zadverek vrči.
 Akten, spisi.
 Akten-, spisni.
 Aktenstück, spis.
 Aktives Wahlrecht, volilno pravo.
 Akzidenzien, prislužki.
 Aliquoter, Theil, nekoličina.
 Allerhöchst, previsnji.
 Allerhöchstdieselben, jegovo veličanstvo.
 Almosen, milostinja, miloščina.
 Altare portatile, prenosni darilnik (grob).
 Alumnaticum, gojenčina.

Amortisirung, razvredba, razvredna listina, usmrtba, usmrtbeno pismo.

Amts-, uredni, — Handlung, uredovanje, uredno dejanje; — Lokale, uredovnica.

Amtswegen, von, uredno, službeno, od ureda.

Angeblich, pre, po napovedbi, napovedno.

Angehöriger, prispadnik, pripadnik.

Angemessenheit, primernost.

Anniversarium, obletnica.

Anomalie, nepravilnost.

Anordnung, letztwillige, oporočna naredba, oporočba; oporoka.

Anstellung, postavljenje, služba, nameščenje; — s-Dekret, službodajni odlok.

Anticipiren, predplatiti, predjeti, prvlje platiti, prvlje ali pred vzeti.

Antrag, predlog, nasvet.

Anweisung, nakaz, Gehaltsanweisung, nakaz plačila, služnine.

Anzeige, naznana, ovadba.

Appellation, priziv, pozov, zazov.

Approbiren, potrditi, odobriti.

Aequivalent, jednaček.

Archaismus, zastarizna.

Archiv, pismovnica.

Armen-Institut, Pfründe, ubožišče.

Armen-Pfrändler, ubožiščnik; oskrbevanec.

Armen-Vater, ubožničar.

Armen-Percent, odstotek za ubožce; ubožnina.

Armenstock, škreblijca.

Armuths - Zeugniß, spričalo o uboštvu, o siromaštvu.

Artikel, člen, členek, član; kos; sestavek.

Arznei, vraštvo, zdravilo.

Ascendenten, rodilci, zarodniki, sorodni spredniki.

Aufgebot, oklic, ozavek.

Aufkündigung, odpoved.

Aufnahme, sprejem, sprejetje; — des Eides, vzetje na prisego;

— schriftliche Aufnahme zu Protokoll, stavljanje v zapisnik;

Aufnahme eines Protokolls, sestavljanje zapisnika;

— eines Todesfalles, opis umrtja;

— des Früchten-Absonderungs-Protokolls, sestava zapisnika o razdelbi pridelkov.

Aufsandung, dovoljenje vpisa na posestvo.

Aufsatz, sestavek.

Ausschliesslich, izključno.

Ausschreibung, eines Konkurses, razpis kake službe, natečaja.

Ausstellen, eine Urkunde, napisati listino.

Ausüben, die Jurisdiktion, vršiti pravomočje. — ein Recht, uživati pravo.

Auswanderung, izselba, odselba.

Ausweis, razkaz, izkaz,

Auszug, izpis; podavek, izgovor, prežitek, krušno.
 Auszügler, pohošnik, prežitnik.
 Aussergerichtlich, izvensodni, nesodni.
 Aeussern, sich, sich erklären, izjaviti se; povedati svoje mnenje.

Aeussierung, izjava, izreka, izpoved, izpovedba.
 Authentisch, polnoveren, istinit, pristen.
 Autonomie, samouprava.

B.

Bar, gotov, v gotovini.
 Bau-, stavbni; — Brief, stavbni list; — Behörde, stavbna oblast; — Gebrechen, stavbne hibe; — Konkurrenz, a) stavbni skupnik, b) stavbni prinesek; — Last, dolžnost staviti, na stavbo; — Material, stavivo, gradivo; — Meister, stavitelj; — Objekt, stavbni predmet; — Unternehmung, stavbno podvzetje; — Vertrag, stavbna pogodba.
 Bauer, kmet, seljak.
 Bauerngrund, kmetovina.
 Bäuerin, kmetica, kmetinja.
 Bauernstand, kmetstvo.
 Beanständen, bemängeln, sponesti, sponašati.
 Beedigen, Jemanden, v prisego vzeti; beedigt, prisežen, prisežnik.
 Befähigt, sposoben, pripraven, vrsten,
 Behebung, uklon, odpravek,

Beilage, priklada, priloga; beiliegend, v prilogi, priloženo.
 Beisatz, dostavek, pristavek.
 Beisteuer, priplatek.
 Beitrag, prinos, prinesek, pomoček; Konkurrenz - Beiträge, doneski v sklad.
 Bekenntniss, (Fassion), spovedek; razkaz; (Religions-), versko izpovedanje.
 Belasten, ein Gut, zadužiti imanje, obtežiti.
 Belobungs-Dekret, pohvalnica.
 Bemänglung, sponos, sponesek.
 Benediktion, blagoslov, blagoslavljanje.
 Beneficium, nadarje, nadarbina; Pfarr-Beneficium, župno podarje, župna prebenda; dohodek.
 Beneficiat, nadarjenik.
 Berathschlagung, posvetovanje.
 Berghold, gorman, gornjak, nagornjak, vrhovec; — enbe-

sitzung, gornina; — enstand, gormanstvo, nagorstvo.
Berichterstaten, sporočilo dati, sporočati.
Berichterstatter, sporočevalec, investitelj,
Beschau, Leichen, mrliški ogled; — Zettel, ogledni list.
Bescheidenheit, čednost, domernost.
Bescheinigung, pismeno potrdilo, potrdnica; Empfangschein, prejemnica, prejemni list.
Bechlagnahme, der Papiere, zajetje (pisem).
Besetzen, ein Amt, službo podeliti (spopolniti, namestiti) v službo postaviti.
Besitzstörung, močenje posesti, na posesti.
Besitzung, posest, posestvo, posednost.
Besoldung, plača.
Bestand, rabokup (najem in zakup); obstanek.
Bestandvertrag, rabokupna pogodba.
Bestellung, eines Vormundes, najetje.
Bethaus, bogomolja, molivnica.
Betrag, znesek.
Betreibung, Urgenz, pogon (na paščenje), tiranje, priganjanje.
Beurlaubter, dopustnik.
Bevölkerung, ljudnost, obljudnost, Bewegung d. B., gibanje obljudnosti.

Beweis, dokaz; — Mittel, dokazalo; Beweis und Gegenbeweis, dokaz in odkaz (protidokaz).
Beziehungsweise, oziroma; dotično.
Bezirk, okraj; — samt, okrajni ured; — shauptmann, okrajni glavar; — sgericht, okrajni sod, sodništvo; — svertretung, okrajni zastop.
Bezug, Einnahme, prejem, prejemek.
Bianca, charta, beli list.
Bibliothek, knjižnica.
Bischof, vladika.
Bittgang, obhod.
Bittschrift, prošnja, prošnje pismo, hrv. molbenica.
Blanquet, tiskanica.
Blutverwandtschaft, rodbinstvo, sorodje, sorodništvo, rod po krvi.
Bote, posel; sel, sla.
Brautleute, zaročnika; ženin in nevesta.
Brautprüfung, zaročniška izpitava, izpit.
Brautprüfungs-Protokoll, zapisnik o zaročniški izpitavi.
Buchhalter, knjigovodja, razbrojnik, računovodja, računar.
Buchhaltere, razbrojništvo, računarstvo, knjigovodstvo.
Bürger, (Staats), državljan; (Stadt), mešan.
Bürge, porok.
Bürgschaft, poroštvo, — surkunde, poroštvena listina.

C.

Cedent, prepustnik, odstopnik.
 Central, središnji, osrednji.
 Certifikat, potrdilo.
 Cession, odstop, prepust.
 Cessionar, odstopojemnik. nastopnik.
 Chor, vzhodi, čitaj: sòdi; — personale, vzhodno osobje.

Cirkulare, okrožnica.
 Citiren, pozvati; navesti, nava-jati.
 Civil, civilni, državljanski.
 Cynosur, obrazec za ustanove.
 Ostala vidi pod črkoj K.

D.

Daten, podatki. Datiren, podanjiti, nadanjiti, nadneviti (ako je treba samo den naznaniti). Datum, danje.
 Deficient, opešaneec (duhovnik); nemočnik.
 Deficit, manjek, manjek.
 Definitiv, stalen; končen, dokončen.
 Dekret, odlok.
 Delegation, odredba.
 Delegiren, odrediti.
 Denunziren, ovaditi (skrivno, skrivoma zatožiti).
 Depositum, pologa.
 Depositen-Schein, potrdilo položbe.
 Descendenten, potomki, porojenci.
 Detail, podrobnost, nadrobnost.
 Deutlichkeit, jasnost, razložnost.

Devolutions-Recht, pripadno pravo.
 Diäten, dneine.
 Dimissorial-Schreiben, odpustnica.
 Dingliches Recht, stvarno pravo.
 Diözese, vladikovina.
 Direkt, naravnoč, naravnost; neposrednji, narávni.
 Disciplin, red; nauk; uredjenost; disciplin-, strahovanjski.
 Disciplinar-Gericht, karni sod, sodništvo.
 Dismembration, razkrojitev (župniških dohodkov).
 Dispens, oprost, oproščenje; — Grund, razlog za oproščenje.
 Dispensiren, oprostiti.
 Domkapitel, stolno poglavstvo, kaptol.
 Domicil, domovišče.
 Dotation, oskrba, založba.

Dotiren, ustanoviti dohodek.
Drucksorten, tiskovine.

Duplikat, podvojniki.
Durchlaucht, sijajnost.

E.

Edikt, izrok, oglas.

Ehe, hišni zakon; — Dispens, oproščenje zakonskega zadržka; — Gericht, zakonski sod, sodništvo; — Gerichts-Präsidium, prvosedništvo zakonskega sodništva; — Scheidung, z. razkrušenje, ločitev; — Schliessung, oženitev, omožitev; — Trennung, z. razveza; — Verbot, prepoved zakona; — Verlöbniß, zaroki; — Ungiltigkeit, neveljavnost zakona.

Eidesformel, prisežne besede.

Eigenthum, lastnina.

Einantwortung, prisojilo.

Einbegleitung, provod; — s-Schreiben, provodno sporočilo.

Einbegriff, mit, vred; mit Einbegriff der Kosten, s stroški vred; prištevtvi tudi stroške.

Einbekenntniß, napoved.

Einfachheit, jednostavnost.

Eingabe, vloga.

Einkommen, Einkünfte, dohodki.

Einpfarren, vžupiti, župnikovini pridružiti.

Einquartieren, stanovati (koga) nastaniti.

Einquartierung des Militärs, nastanek, nastanitev vojakov.

Einreichen, vložiti, zročiti, predati.

Einsegnungs-Gebühr, blagoslovnina.

Einsetzen, vstanoviti; vstaviti; postaviti za —.

Einsprache, gerichtliche, vgovor, prigovor.

Einverleibung, bücherliche, vknjižba.

Einweihung, posvečenje, blagoslavljanje.

Elench, snopično kazalo.

Elocirung, naloženje, poobreščenje (istine).

Emphytheusis, dedni zakup.

Empfangschein, prejemnica.

Entlastung, des Grundbesitzes, rešitva, odveza (zemljiščna.)

Entschädigung, razkvarba; hrv. naknada, odškodovanje, povračilo.

Entscheidung, odločba, razpoznavna.

Entsetzung, zvržba, odstava.

Epidemie, kužna bolezen; kuga (pri živini); pomor (pri ljudeh).

Erfüllungs-Eid, dopolnitvena pri-sega.
Ergebniss, Resultat, posledek, posledica.
Erlaß, ukaz, naredba.
Erlaucht, presvetlost.
Erledigen, einen Bericht, rešiti; erledigt, spražnjen.
Erledigung, rešilo, rešitev.
Erlöschen, minoti, prenehati.
Ernst, resnoba.
Ersitzen, dosesti, priposesti.

Ersitzung, doselost, priposest.
Ertheilung, podelitev.
Ertrag, donesek.
Erwirkung, pridobitev, shoditev.
Excindirung, izločba.
Exemplar, primerek.
Exequien, zadušnice.
Exkommunikation, izobčenje.
Ex officio, službeno.
Expediren, odpraviti, odposlati.
Expeditor, odpravnik; odposlatelj.
Extrakt, izpis.

F.

Fällig, splaten, plačljiv.
Fassion, spovedek.
Fatiren, sich, priznati se na.
Feiertagsentheiligung, prazniško nesvečenje, oskvrnba praznikov.
Feilbietung, dražba, öffentliche, — javna, očitna dražba.
Fideikommis, poverba; — Gut, poverbina.
Finanz-finančni, novčni, penezni; — Landes-Direktion, finančno deželno vodstvo; — Minister, popečitelj za penezništvo, novštvo; — Verwaltungs-Organ, f. upravni uradniki.
Findelhaus, najdenščnica, hrv. nahodišče.
Findelkind, najdenče, najdenec, hrv. nahodnik.

Firmelung, potrda, birma; s-Zettel, potrdbeni listek.
Firmling, potrjenec, birmanec.
Fleisskatalog, imenik o pridnosti, marljivosti.
Flüssigkeit, tekočina.
Fond, zaklad, zalog; Religions-Fond, verski zaklad, zakladišče, zalog.
Forderung, terjatev.
Formalität, obličnost.
Format, oblik.
Formular, obrazec.
Friedhof, pokojišče, pokopališče.
Fromme Legate, milosrčna volila.
Früchtenabsonderung, razdelba, pridelkov.
Fundation, ustanovitev, ustanova; s — Buch, knjiga ustanovnica, knjiga o ustanovah.

Fundus instructus, gospodarstvene potrebščine.	Funktion, opravek, opravilo.
Funeral-Protokoll, mrtvinski zapisnik.	Fürst-Bischof, knez in vladika.
	Fürtrag, prinos.

G.

Garantie, zagotovilo, poroštvo.	Gemeinde, občina.
Gebärhaus, porodišnica.	Gemischt, pomešan.
Gebäude-Inventar, poslopni imovnik.	Genehmigen, dovoliti.
Gebiet, zemlja; oblastje; obsežje; obmestje; področje.	Gensd'arm, orožnik, žandar.
Gebrechlichkeit, krhkost, mlahavost.	Gericht, sod, sodništvo.
Gebühr, pristojbina.	Gesamt- skupni, ves.
Gebühren-Aequivalent, pristojbinski jednaček.	Geschäft, barat; posel; opravilo, trgovina s-Styl, pravilni slog; službena pisava.
Gedenkbuch, knjiga spomenica.	Gestions-Protokoll, opravni zapisnik.
Gedenkmann, pametar, pametnik.	Gläubiger, vernik; posodnik, upnik.
Gedrucktes Formular, tiskanica.	Grabstelle, Grabstätte, grobišče; n-Gebühr, grobnina.
Gefahr am Verzug, pogibel v odlaganji.	Grad der Verwandtschaft, koleno rodbinstva.
Gefälle, Renten, dohodki.	Grossjährigkeit, doletnost, polnoletnost, polnoletje.
Gegenbericht, nasprotno sporočilo.	Grundbesitz, zemljiščna posest.
Gegenbeweis, nasprotni dokaz, protidokaz.	Grundbuch, zemljišnica, zemljiščna knjiga.
Gegensehein, nasprotni list, nasprotnica.	Gründlichkeit, osnovnost, razložitost, podstatnost.
Gegenschrift, odpis.	Grundstück, zemljišče.
Gehalt, plača, plačilo, služnina; — s-Anweisung, nakaz plačila, plače.	Gutachten, mnenje.
Gehilfe, pomočnik.	Guthabung, imelina.
Gelübde, zagovor; obljuba.	

H.

Halbbauer, kmet polovičar.
 Haus-Oratorium, domanje molit-
 višče.
 Hebamme, babica, hrv. primalja.
 Hilfspriester, duhovni pomočnik.
 Hof, dvor; — Kanzlei, dvorna

pisarnica; — Rekurs, pritožba
 dvoru; — Stelle, dvorski ured.
 Hube, pušča; kmetovina.
 Hübner, zemljak, celoselec.
 Hypothek, negibljava zastava,
 zaloga.

I.

Identität, istost, istovetnost.
 Impfung, cepljenje (osepnic, bo-
 bink, koz).
 Index, kazalo.
 Individualität, osobnost.
 Individuum, osebina.
 Inhalt, einer Urkunde, pomen
 listine.
 Inklusive, (s tem) vred, vštrevaje.
 Inkorporiren, vdružiti, vtelesiti.
 Inland, tuzemstvo.
 Inländer, tuzemec.
 Insignien, dostojnostna, dosto-
 janstvena znamenja.
 Installation, vstolitev, vstolitba.
 Instanz, stopnja, stolica.
 Instanzen-Zug, sodni tek.
 Instruktion, pouk, napotek.
 Instrument, Urkunde, dokaznica,
 listina.
 Intabulation, vknjižba.

Interkalar-Rechnung, medčasni
 račun.
 Interessen, obresti; korist.
 Interims- zatezni, medtemni, za-
 časni.
 Interstitium, presledje (meddobje?)
 Intervention, posredovanje.
 Intestat-Erbe, postavni, zakoniti
 dedič.
 Intestato, ab, umreti brez oporoke.
 Invalid, nemočni vojak, nemočnik.
 Inventar, imovnik.
 Investitur, vvodva v čast, službo,
 v. Installation.
 Inwohner, gostač, ofer, osobenik.
 Journal, dnevnik; — Artikel,
 stavek, članek v dnevniku.
 Irregularität, nepravilnost, ne-
 rednost.
 Judentaufe, pokrščenje židova,
 žido-krst.

Jurisdiktion, pravomočje, pravomočnost.

Jus ad rem, pravica do reči.
Jus in re, pravica na reči.

K.

Kandidat, ponudnik; predloženeec.

Kanonisch, kanoniški, crkveni.

Kanzlei, pisarnica.

Kanzler, pečatnik; Reichs-, državni pečatnik.

Kapital, istina, istinsko, glavnica.

Kaplan, kaplan, duhovni pomočnik.

Kassa-Journal, blagajniški, penesniški dnevnik.

Kasse, blagajnica, penesnica.

Kassation, ovrženje.

Kaution, varščina, zalog, hrv. jemčevina.

Keuschler, kočar, želar.

Kinderbeschreibung, popis otrok.

Kindersterblichkeit, ostroška mrljivost.

Kirchen-, crkveni; — Gebäude crkveni hram, poslopje; —

Geräthe, orodje, sprava; —

Grund, crkveno zemljišče, posestvo; —

Inventar, crkveni imovnik —

Propst, crkveni starejšina, ključar; —

Rechnung, crkveni račun; —

Vermögen, crkveno premoženje, imetek; —

Vermögens-Inventar, imovnik crkvenega premoženja.

Klagenaufnahme, zapis, zapisanje tožbe.

Klasse, razred.

Klassenmässig, razredni, po razredu.

Klassifikation, razredba.

Klassifiziren, razrediti, razrejevati.

Klausel, dostavek, pristavek.

Klerus, duhovništvo; — Regular-, redovništvo, samostansko duhovništvo; Sekular-, svetovno duhovništvo, petrinjani.

Kodiell, zapisje, oporočni pristavek.

Kollator, podelivec, podelitelj.

Kollation, podelitev, podelba.

Kollationstaxe, Verleihungstaxe, podeljnina.

Kollationirung, primerjava, pri-
spodabljanje.

Kollaudiren, pohvaliti, odobriti.

Kollegium, zbor, zborišče.

Kollision, soraz, (nasprotje?).

Kommune, občina.

Kompetent, pristojen; prosilec, soprosilec.

Kompetenz, pristojnost; prošnja.

Komplex, skupje.

Konfirmations-Buch, potrdbeno knjiga.

Konferenz, duhovniški shod, pogovor.

Konkubinarijen, priležniki.

Konkubināt, priležtvo, priležništvo.

Konkurs, Dienst, razpis službe; sklic upnikov, posodnikov; natečaj; — Prüfung, natečajni, župniški izpit.

Konduite, vedba; — n — Bericht sporočilo o vedbi; — n — Liste, razkazalo o vedbi.

Kongrua, duhovnina, ustanovljena duhovnina, učiteljevina; — Ergänzung, spopolnjenje duhovnine, učiteljevine.

Konskription, popis, popissek.

Konsens, privolba, privoljenje.

Konsignation, skazalo; Anweisung, nakaz.

Konto, račun, razbroj.

Kontrakt, pogodba.

Kontrolle, prigled, prigledba.

Konvalidation, poveljavje, potrjenje (hišnega zakona).

Koordinirt, priredjen, soredjen.

Kopie, prepis.

Koramisirung der Pensions-Quit-tung, poveritev pokojninske pobotnice,

Korrektions-Anstalt (für Geistliche), pokorišče.

Korrektions-Haus, popravnišče.

Kosten, stroški, potroški.

Koupon, kupon, urezek.

Kourtoisie, udvornost.

Krankenhaus, bolnišče.

Krankenversehen, previdba bolnika.

Kreis, okrog, okrožje; — Amt, okrožni ured.

Krida, propad, upad.

Kriminal-, hudodelni, krvni, za-glavni; — Gericht, krvni sod.

Kristenlehr-Zeugniss, spričalo o krščanskem nauku.

Kultus, častje, bogočastje, — Minister, popečitelj za bogočastje.

Kuratel, skrbstvo, varstvo.

Kurator, skrbnik.

Kurrende, okolnica, okrožnica.

Kurialien, pisarniške obličnosti.

L.

Landes-, deželni, zemeljski; — Ausschuss, deželni odbor; —

Chef, deželni načelnik; — Ge-setzblatt, deželni zakonik; —

Hauptkasse, glavna deželna

blagajnica; — Regierung, de-želna vlada.

Landtag, deželni zbor.

Last, Beschwerde, breme; Ab-gabe, davek; bücherliche Haf-tung, vknjiženi dolg, breme.

Lebensbestätigung, živobitno spričevalo, ali: spričevalo o živobitji. — Potrjuje se živobitje in prebivanje.

Ledigschein, spričevalo o samičnosti.

Legalisiren, poveriti podpis; pozakoniti.

Legalität, zakonitost.

Legat, Gesandter. poslanec, dasvolilo.

Legiren, voliti (komu kaj).

Legitimation, izkaz; s-karte, izkaznica; — unehelicher Kinder, pozakonitev nezakonskih otrok.

Lehrerwitwen - Pensions - Institut, pokojninski zavod za učiteljske vdove.

Licitation, dražba.

Licitiren, dražiti.

Linie, črta, Seiten — postranska črta, gerade Linie, ravna črta.

Liquidiren, ugotoviti; splaćati dolg, pregledati.

M.

Majestät, veličanstvo.

Majorität, večina; absolute-, nadpolovična; relative-, ozirna.

Masse (Konkurs oder Verlassenschafts-), sklada, gromada.

Matrik, matica; — en — Berichtigung, popravek, izpravek matice.

Medikament, vraštvo.

Messen - Fundations - Buch, mešna ustanovnica.

Messen-Intentionen-Buch, mešna obročnica.

Messen-Persolvirungs-Buch, mešna odslužnica.

Miethe, najem.

Messen - Reduktion, mešni namenjek.

Mess-Stipendium, mešni obrok, mešnina.

Militär-Konskription, popis, popisek (vojakov.)

Militia stabilis, v. vaga.

Minorität, menjšina.

Minuendo-Licitatiou, menjba.

Minus, menjek, manjek.

Moral, pravje.

Moralität, pravnost; — s-Zeugniss, spričevalo o pravnosti.

Motiviren, podkrepiti (razlogi),

Mündig, goden. dorasli.

N.

Nachsicht, des Alters, odpust, spregled let;

Nachsicht, der Strafe, oprost, oproščenje kazni.

Nachgeborenes Kind, pozneje narodivši se otrok, posmrtnik.
 Nachschrift, pripis,
 Nachtrag, dodatek, dostavek.
 Nachweisung der Bewegung der

Bevölkerung, razkazalo o gibanji ljudstva (ljudnosti).
 Neologismus, novizna.
 Note, službeno pismo, dopis.
 Notherbe, nujni dedič.
 Notorisch, obče znan, razglašen.

O.

Obduktion einer Leiche, paranje trupla, mrliča.
 Obduktion, Leichenbeschau, ogled mrliča.
 Obduktions - Befund, paranjski najdek (nalaz, obret).
 Obduktions-Bericht, sporočilo o paranju.
 Obligation, obveznica, zadužnica, dolžno pismo.
 Oberlandesgericht, viši deželni sod, sodništvo.
 Observanz, navada, šega, običaj.

Offenkundig, očivesten, očiten.
 Officiös, uredni, službeni.
 Oheim, väterlicherseits, stric; mütterlicherseits, ujec.
 Opfer, daritev, darilo.
 Oratorium, molitvišče.
 Organ, služebnik, uradnik.
 Organismus, ustroj.
 Ordination, redjenje, mešnikovo posvečenje; — s-Hinderniss, redjenska ovira, zadržek.
 Original, prvopis, izvornik.

P.

Paramente, crkvena obleka.
 Partheien-Verhör, zaslišba strank.
 Paschal-Konsignation, velikonočni zaznamek, popis.
 Patron, patron, podelitelj, hrv. zavetnik.
 Patronatsrecht, patronsko pravo.
 Pension, Gehalt, doslužnina, mirovina, pokojnina; doslužba.

Pensionirung, detje v doslužnost.
 Pensionist, doslužnik, izsluženec.
 Pest, pomor.
 Pfarramt, župništvo, župni ured.
 Pfarr-Archiv, župna pismarnica.
 Pfarre, župa, župnikovina (njeno obsežje).
 Pfarr-Gedenkbuch, župna spomenica.

Pflegeeltern, redniki.
Pfründe, podarbina, prebenda;
 — geistliche, župa nadarje, duhovna prebenda; — n-Erektions-Instrument, listina o župni ustanovitvi; — n-Resignation, ostavka, popust podarbine, prebende; — n-Tausch, memba s podarbinami; — n-Verleihung, podelitev podarbine.
Pfründner, podarbenik, nadarjenik, prebendnik, prebendar; (Spital) špitalnik.
Poenitentiaria, pokorničarstvo.
Polizei-Verwaltung, redarstvena uprava.
Portatile, prenosni grob.
Postskript, pripis, dostavek k pismu; potlepis.
Praecision, točnost.
Praeliminar, proračun.

Praesentation, zur Stelle, predstava; — s-Recht, predstavno pravo.
Praesentiren, zu einem Amte, predstaviti; eine Eingabe, vložititi, zročiti.
Privat-Urkunde, zasebna listina.
Privilegium, povlastica.
Procession, obhod.
Profess, zavet; obljubnik.
Promemoria, spomenica, spominsko pismo.
Protokoll, zapisnik, napisnik.
Provincialismus, krajizna, pokrajizna.
Provisor, providnik, namestnik.
Pupille, sirota.
Pupillar-Klausel, sirotinski dostavek.
Pupillarmässige Sicherheit, sirotinsko zagotovilo, gotovost.

Q.

Quittung, pobotnica, hrv. namira.

R.

Real-, stvarni. rečni; — Dotation, stvarna založba.
Realität, posest, posestvo (negibljivo).
Recepisse, prejemnica.
Rechnung, račun, razbroj.

Rechtfertigungsschrift, opravičnica.
Rechtmässigkeit, zakonitost, pravost.
Reduktion, namenjek.
Referat, sporočilo, hrv. izvestje.

Regie (Verwaltung), uprava; —
 Kosten, stroški za upravo,
 upravni stroški, upravnina;
 Regiment, polk, polkovina.
 Reichsrath, državni zbor.
 Reisebewilligung, potna dovolba.
 Rekognition, priznanje pisem;
 prejemnica.
 Rekrut, vojaški novak.
 Rekrutiren, nabirati vojake.
 Rekrutirung, vojaška nabira,
 branka.
 Rekurs, pritožba, utok.

Reluition, zamemba.
 Rente, dohodek.
 Repartition, razmerba.
 Resignation, odložba (službe), od-
 povedba.
 Rest, ostanek.
 Revision, spregledba.
 Rubrik, Spalte, predelek.
 Rubrum, naglavje.
 Rücktritt, umik, odstop; po-
 vratek.
 Rural-Dotation, poljska založba.

S.

Saatbestellung, setev.
 Sakrament, svetstvo.
 Sammlung, zbirka, bernja.
 Sammlungs-Kasse, nabirna bla-
 gajnica.
 Scheidebrief, razpustno pismo,
 razpustnica.
 Scheidung, von Tisch und Bett,
 razkrušenje, ločitev; — sklage,
 tožba na razkrušenje, ločitev.
 Schenkung, prikaz.
 Schiedsgericht, izbrani sod, sod-
 ništvo.
 Schwägerschaft, svaštvo, šur-
 jaštvo.
 Schwärmer, Religions, verski pre-
 napetnik, zažarjenec.
 Seelenbeschreibungsbuch, zapisnik
 o popisu ljudi, popis ljudi.

Seelsorge, dušno pastirstvo; —
 s-Station, staja, mesto dušnega
 pastirstva.
 Sekte, sledba.
 Sektion, Abtheilung, oddelek,
 odsek; anatomische, — paranje;
 — s-Befund, mnenje, znajdek,
 obret o razparanji.
 Sekularisation, eines Regularen,
 razredovničenje.
 Seuche, kuga.
 Sicherheit, gotovost, varnost.
 Sicherstellung, zagotovilo.
 Siechenhaus, hiralnica.
 Solidarisch, nerazdelen.
 Solöcismus, slovniška pogreška.
 Spezifikation, nadrobni popis,
 naštev.
 Sperre, zapor; zapečatba; ustavba.

Spital, bolnišče; hiralnica; oskrbevalnica.
 Spiritual-Installation, duhovna vstolitev.
 Sponsalien, zaroki.
 Sprachrichtigkeit, pravilnost.
 Sprengel, okolje, okolišče.
 Station, staja, stava, postaja, postoj.
 Statistik, stavopis.
 Stammbaum, rodokaz.
 Statthaltereii, namestništvo.
 Stempel, kolek; — Befreiung, oprost kolka; — Gebrauch, kolkovna raba, raba kolkov.
 Sterbe-Buch, mrtveška knjiga, hrv. mrtvenica, — Fall, smrtni primerek, umrtje.
 Steuer, dača; davek, hrv. porez.
 Steuer-, dačni.
 Steuerbar, dačljiv.
 Stifts-Brief, ustanovni list, ustanovnica.

Stiften, ustanoviti, založiti.
 Stiffling, oskrbevanec.
 Stiftung, ustanova; — s-, ustanovni.
 Stolgebühr, svitnina, štolnina.
 Stol-Tabax, štolna pristojbina.
 Styl, slog.
 Substitut, zamenik, namestovalec.
 Sühnversuch, poskušnja poravnave.
 Summe, vsota, hrv. svota, skupni znesek.
 Sui juris, svojepravni, sam svoj.
 Suspension, ustavba (službe).
 Suspenso, in — lassen, neodločeno pustiti.
 Synode, crkveni shod.
 System, sostava.
 Systemisirten, ein Amt, ustanoviti ured; systemisirte Stelle, ustanovljena služba.

T.

Tabelle, tabla, hrv. skrižaljka; izkaz.
 Tagelöhner, težak.
 Tagsatzung, den, sodni den, rečen den; ročišče.
 Tarif, cenik.
 Tauf-, krstni; — Akt, krstitek; — Matrik, krstna knjiga; —

Schein, krstni list; — Zeugnis, krstno spričevalo.
 Tausch-, menbeni, menjavni.
 Tautologie, istoslovje.
 Taxe, zacena, odredna cena, odredbina.
 Temporal-Installation, vstolitev v dohodke.

Terno-Vorschlag , predlog trojine, treh prosilcev.	Todtengräber , pokopič, hrv. grobljar.
Testament , oporoka; zaveza, zavet.	Todtenkammer , kostenjak, kostenica.
Testiren , oporočiti, sporočiti.	Todten-Matrik , mrtveška knjiga.
Theilzahlung , plačanje na obroke, na dele.	Todten-Schein , mrtveški list.
Theilung , delitev.	Trauung , poroka, zdavek.
Tirade , košata besednost.	Traunungs- , poročni.
Tischtitel , mizni naslov.	Trennung , der Ehe, zakonska razveza.
Titulatur , naslovje, naslovstvo.	Traunungs-Informativ-Examen , poročna pozved.
Todtenbeschau-Zettel , mrtveška razglednica, list o mrliškem ogledstvu.	Traunungs - Informativ - Examens-Protokoll , poročni pozvednik.

U.

Uebertrag , prenos.	Universal- , občni, — Erbe, občni dedič.
Uebergriff , preseg.	Unmündig , nedorasli, negoden.
Ueberschuss , prebitek, presežek.	Unterrichts- , učni; — s-Geld, učnina.
Uebertritt , Religions, prestop k drugi veri.	Untersuchung , preiskava, hrv. iztraga.
Ueberwachung , nadzor, nadgled.	Unzuständigkeit , eines Gerichtes, nepristojnost.
Umstaltungs-Instrument , preinačnica.	Urgens , potira, pogon.
Ungiltigkeit der Ehe , neveljavnost hišnega zakona; — s-Erklärung, izjava zakonske neveljavnosti.	Urkunde , listina.
	Urlauber , dopustnik.

V.

Vaga militia , nestalna vojska; stabilis, stalna.	Vagabund , potep, potepuh, stepibleb.
--	--

Vakant, spraznjen, prazen.
 Veräusserung, prodaja.
 Verbüchern, vknjižiti.
 Vergleich, poravnava; gütlicher, prijateljska, na dobrem.
 Verjähren, zastareti.
 Verjährung, zastarelost; — s-Recht, zastarelo pravo, pravica po zastarenji.
 Verkündigung der Ehe, oklic, ozavek; — s-Schein, oklicni, ozavni list, — Buch, oklicna, ozavna knjiga.
 Verlassenschaft, zapuščina; — s-Abhandlung zapuščinska razprava.
 Verloben, zaročiti.
 Vermählung, ženitev, možitev, oženitev, omožitev; Trauung, poroka.
 Verordnung, naredba.
 Verpachtung, danje v zakup.
 Verrechnen, zaračuniti; in die Rechnung bringen.
 Verschwägerung, posvačenje.
 Versetzung, einer Person im Amte, prestavljenje, premeščenje; einer Sache, Verpfändung, zastavljenje.
 Vertheidigungsschrift, obranica, zagovorni spis.
 Vertheilung, razdelitev.
 Vertrag, pogodba, — s Urkunde, pogodbena listina.
 Verwaltungs-Organ, upravni uradnik; — für die innere Verwal-

tung, za notranjo upravo; — für die Justiz-Pflege, za pravosodje; — für Finanzwesen, za penezje; — für Unterricht und Kultus, za uk in bogočastje.
 Verwandtschaft, rodbinstvo, sorodništvo.
 Verweis, Nachweisung, izkaz; Rüge, svarilo, graja.
 Verwendungs-Zeugniss, spričevalo o vedenji in pridnosti.
 Verzeichniss, poznamek, zaznamek; imenik.
 Verzichts-Revers, odpovedni protipis, odrečni vzpis.
 Vidimiren, poveriti prepis.
 Vigil, bednik srb. badnjak, koledni večer, strsl. predpraznovanje.
 Vikar, vikar, vikarij, (namestnik?)
 Vikariats-Bote (Dekanats-), dekanovinski posel.
 Vinkuliren, eine Obligation, obvezati zadolžnico.
 Visitation, pregledava.
 Vollmacht, polnomočje; pooblaščenje.
 Vollständigkeit, popolnost.
 Vorlage, vloga.
 Vormund, varuh; — schaft, varstvo; — schäfts-, varstveni.
 Vorschlag, predlog, nasvet.
 Vorschuss, predplata, predplačilo.
 Vorstellung, predstava; prigovor, opominava, očitek.

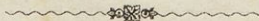
Vorstellung gegen die buchhalterische Bemänglung, predstava	proti sponesku državnega računarstva.
---	---------------------------------------

W.

Waisenhaus, sirotišče, sirotnica.	Weihbischof, posvečevalni vladika, vladika posvečevalec.
Wallfahrtskirche, romarska crkev, božji pot.	Widmungs-Urkunde, namenilnica, namenilna listina.
Wartbote, Strafbote, kazenski posel.	Wirthschafts-Register, gospodarstveni poznamek, zapisnik.
Weihe, posvečenje; blagoslov; red, redjenje.	Würde, čast, čest.
Winzer, viničar.	

Z.

Zahlamt, plačilni ured, plačilnica.	Zuschrift, pripis; Korrespondenz, dopis.
Zahlungs-, plačilni.	Zuständigkeit, pristojnost, spadnost.
Zehent-Ablösung, desetinska rešitva, odkup.	Zustellung, dostava; — s-Gebühr, dostavnina.
Zeugen-Verhör, zaslišba prič, svedokov.	Zwillinge, dvojčeti, dvojčiča; jeden od njih dvojče, dvojčič.
Zeugniß, spričevalo, spričalo, svedočba.	Zuweisung, odkaz, podelitev. *)
Zins, Kapital-, obresti; Mieth-, najemnina; Pacht-, zakupnina.	

*) Velečastne gospode uredujoče duhovnike prijazno prosim, naj mi naznane vse težejše izraze, ktere srečavajo v uredovanji, da se dostojno poslovenijo za drugi obširnejši natisk.

